

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 5. septembar 2014.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 5. septembra 2014.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

POVJERLJIVO I EX PARTE

ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA PREISPITIVANJE ODLUKE SEKRETARA

Optuženi

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za preispitivanje Odluke sekretara i hitnom zahtjevu za odlaganje izvršenja", koji je branilac u pripravnosti podnio na povjerljivoj i *ex parte* osnovi u odnosu na Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo) 8. avgusta 2014. (dalje u tekstu: Zahtjev), i "Podnesku kojim se potkrepljuje Zahtjev za preispitivanje i Odluke sekretara o slabom imovinskom stanju", koji je branilac u pripravnosti takođe podnio na povjerljivoj i *ex parte* osnovi u odnosu na tužilaštvo 18. avgusta 2014. (dalje u tekstu: Podnesak), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst

1. Dana 10. oktobra 2012., na osnovu odredbi Uputstva o dodjeli branioca po službenoj dužnosti (dalje u tekstu: Uputstvo),¹ sekretar je zaključio da je optuženi samo djelimično slabog imovinskog stanja, i da, shodno tome, treba da doprinese troškovima svoje odbrane sa 146.501 eura (dalje u tekstu: Odluka o sredstvima).² Sekretar je takođe odlučio da će doprinos optuženog ubuduće biti oduzet od sredstava namijenjenih njegovom timu odbrane "na način o kojem će se sekretar i optuženi sporazumjeti".³

2. Optuženi je zatražio preispitivanje Odluke o sredstvima na osnovu člana 13(B) Uputstva. Dana 25. februara 2014. ovo Vijeće je odbilo njegov zahtjev i potvrdilo Odluku o sredstvima.⁴ Vijeće je odobrilo zahtjev otpuženog da se žali na odluku od 25. februara 2014. i odložilo izvršenje te odluke dok ne bude riješeno po žalbi.⁵ Dana 25. jula 2014., Žalbeno vijeće podržalo je odluku Pretresnog vijeća.⁶

3. Dana 29. jula 2014. optuženi je pisao Službi sekretarijata za pravnu pomoć i pitanja pritvora (dalje u tekstu: OLAD), i zatražio da se naknadna uplata njegovog doprinosa odgodi do završne faze suđenja, odnosno do 7. oktobra 2014., i da se taj doprinos rasporedi i na žalbeni postupak.⁷ Dana 4. avgusta 2014., šef OLAD-a odgovorio je optuženom i odbio njegov prijedlog

¹ Uputstvo o dodjeli branioca, (Direktiva br. 1/94) (IT/73/Rev.11).

² Odluka sekretara, s javnim Dodatkom I i povjerljivim i *ex parte* Dodatkom II, 11. oktobar 2012., str. 4.

³ Odluka o sredstvima, str. 4.

⁴ Odluka po Zahtjevu optuženog za preispitivanje Odluke sekretara o lošem imovnom stanju, povjerljivo i *ex parte*, 25. februar 2014.

⁵ Odluka po Zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku Vijeća o slabom imovinskom stanju, povjerljivo i *ex parte*, 25. juli 2014., str. 4.

⁶ Odluka po Žalbi na Odluku u vezi sa slabim imovinskim stanjem, povjerljivo i *ex parte*, 25. juli 2014., par. 40-41.

⁷ Zahtjev, par. 5, Dodatak A; Podnesak, par. 5.

te naveo da se pravna pomoć ukida počevši od 8. avgusta 2014. (dalje u tekstu: Pobjijana odluka).⁸

4. Dana 5. avgusta 2014., optuženi je poslao pismo OLAD-u u kojem traži ponovno razmatranje Pobjijane odluke i predočava alternativni prijedlog, odnosno da se pružanje pravne pomoći nastavi do 7. septembra 2014., što bi mu omogućilo da podnese svoj završni podnesak 29. avgusta 2014., kako je određeno rasporedom.⁹ Budući da OLAD nije reagovao, optuženi je podnio Zahtjev kojim traži da Vijeće razmotri Pobjijanu odluku i hitno zatražio odlaganje njenog izvršenja, sve dok se pitanje u potpunosti ne pretrese i ne riješi.¹⁰ Kasnije tog istog dana, šef OLAD-a odgovorio je na pismo optuženog od 5. avgusta 2014. i naveo da je stav sekretara nepromijenjen.¹¹

5. Dana 11. avgusta 2014., Vijeće je izdalo "Nalog u vezi sa zahtjevom za preispitivanje Odluke sekretara i hitnim zahtjevom za odgodu" (dalje u tekstu: Nalog za odlaganje izvršenja), u kojem ono (i) odgađa izvršenje Pobjijane odluke; (ii) određuje raspored za dostavljanje podnesaka za preispitivanje Pobjijane odluke; i (iii) nalaže optuženom i sekretaru da dostave podneske u kojima će se baviti ne samo osnovama za preispitivanje, nego i pitanjem nadležnosti Vijeća da se bavi tom odlukom u skladu s Uputstvom. Podnesak je dostavljen 18. avgusta 2014., a sekretar je podnio "Podnesak sekretara u vezi sa Zahtjevom Radovana Karadžića za preispitivanje Odluke sekretara i hitnog zahtjeva za odlaganje izvršenja", 25. avgusta 2014. (dalje u tekstu: Odgovor).

6. Dana 27. avgusta 2014. optuženi je podnio zahtjev da mu se dopusti podnošenje Replike i repliku, koji je Vijeće odbilo 1. septembra 2014.¹²

II. Argumentacija

7. Optuženi tvrdi da se pitanje nadležnosti oslanja na tumačenje člana 31 Uputstva.¹³ On u svom podnesku tvrdi da Uputstvo nalaže da odluke koje se odnose na mogućnost optuženog da plati svoj tim odbrane preispituje Pretresno vijeće, dok o drugim sporovima u vezi s plaćanjem troškova odlučuje sekretar, a preispituje ih predsjednik Međunarodnog suda.¹⁴ Konkretnije, optuženi tvrdi da se član 31(D), koji se bavi "obimom" u kojem optuženi može platiti branioca,

---

⁸ Zahtjev, par. 6, Dodatak B; Podnesak, par. 6.

⁹ Zahtjev, par. 6, Dodatak B; Podnesak, par. 7.

¹⁰ Podnesak, par. 8.

¹¹ Zahtjev, par. 8; Podnesak, par. 8-8, Dodatak D. Vijeće napominje da je optuženi u podnesku pogrešno označio dva paragrafa brojem 8, jedan za drugim. Oba su relevantna za ovu fusnotu.

¹² Odluka po Zahtjevu za odobrenje za podnošenje replike: Zahtjev za preispitivanje Odluke sekretara o slabom imovinskom stanju, povjerljivo i *ex parte*, 1. septembar 2014.

¹³ Podnesak, par. 10.

¹⁴ Podnesak, par. 10-12.

primjenjuje na ovaj spor, zbog toga što izraz "obim" obuhvata ne samo iznos njegovog doprinosa, već takođe i način na koji on to čini.¹⁵ Optuženi napominje, međutim, da ako Vijeće smatra da predsjednik Međunarodnog suda ima nadležnost da preispituje Pobjianu odluku, da onda Zahtjev i Podnesak sekretaru treba da se proslijede predsjedniku na rješavanje i da se produži Nalog za odlaganje izvršenja dok je preispitivanje od strane predsjednika u toku.¹⁶

8. Što se tiče suštine Zahtjeva, optuženi tvrdi da je pri donošenju Pobjijane odluke sekretar propustio da djeluje u skladu s načelom proceduralne pravičnosti, budući da je unilateralno ukinuo pravnu pomoć suprotno svojoj tvrdnji da će doprinos biti oduzet "na način o kojem će se [...] sporazumjeti" s optuženim.¹⁷ Optuženi dalje tvrdi da je sekretar postupio nerazumno kada je odbio da razmotri mogućnost da se doprinos optuženog rasporedi i na žalbenu fazu suđenja¹⁸ i kada je zaključio da je iznos pravne pomoći koja je na raspolaganju optuženom tokom preostalog perioda prvostepenog i tokom žalbenog postupka nedovoljan da pokrije njegov doprinos od 146.501 eura.¹⁹ Nadalje, prema riječima optuženog, pri donošenju Pobjijane odluke, sekretar je uzeo u obzir neke irelevantne aspekte – naime taj da je optuženi dobio odlaganje izvršenja prvobitne odluke sekretara – čime je optuženi u suštini kažnjen radi toga.²⁰ U isto vrijeme, sekretar je propustio da razmotri jedan relevantni aspekt, odnosno činjenicu da je Odluka o sredstvima bila odgađana četiri godine.²¹

9. Naposljetku, optuženi tvrdi da je sekretar propustio da uzme u obzir da je bilo u interesu pravde da se ne ukine pravna pomoć "uoči podnošenja završnog podneska i završnih riječi".²² Shodno tome, prema tvrdnjama optuženog, ako Vijeće zaključi da je Pobjijana odluka prihvatljiva, ono bi svejedno trebalo da – u interesu pravde – nastavi s pružanjem pravne pomoći optuženom dok traje suđenje.²³

10. U svom odgovoru, sekretar tvrdi da Vijeće nema nadležnost za preispitivanje Pobjijane odluke zato što je za preispitivanje ovlašten predsjednik Međunarodnog suda, i u svakom slučaju

---

¹⁵ Podnesak, par. 11, 13. Prema riječima optuženog ne postoji ništa u članu 31(D) što ograničava obim tog člana na samo jedan aspekt pitanja naknade troškova, pa Vijeće stoga nije spriječeno činjenicom da je već pregledalo "još jedan aspekt" pitanja naknade: Podnesak, par. 14.

¹⁶ Podnesak, par. 15-16, optuženi takođe napominje, pozivajući se na paragraf 21 Odluke Vijeća po Zahtjevu optuženog da poništi imenovanje Richarda Harveya, od 23. decembra 2009., da Vijeće ima inherentno ovlaštenje da preispituje odluke sekretara ukoliko postoji pitanje koje koje utiče na pravičnost suđenja samo kada ovlaštenje za preispitivanje nije izričito povjereno predsjedniku. Podnesak, par. 15.

¹⁷ Podnesak, par. 18-22.

¹⁸ Podnesak, par. 28-29.

¹⁹ Prema računu optuženog u skladu sa Smjernicama za pravnu pomoć u žalbenom postupku, on bi imao pravo na ukupno 164.230 eura tokom žalbene faze suđenja. Podnesak, par. 30-35.

²⁰ Podnesak, par. 23-24.

²¹ Podnesak, par. 26.

²² Podnesak, par. 36-37, gdje se poziva na *Tužilac protiv Prlića*, br. IT-04-74-A, Odluka po Praljkovom zahtjevu za odgodu postupka, (27. juni 2014.), par. 16.

²³ Podnesak, par. 39-42.

ovo pitanje se ne odnosi na prava optuženog na pravično suđenje.²⁴ Prema riječima sekretara, član 31(C) Uputstva daje predsjedniku jedino ovlaštenje da rješava sporove u vezi s naknadom troškova odbrane koja se odnosi na iznos veći od 4.999 eura.²⁵ Premda optuženi tvrdi da se aktualni spor odnosi na "obim" u kojem optuženi mora da nadoknadi troškove branioca - pa prema tome spada pod član 31 (D) Uputstva – sekretar tvrdi da je Žalbena vijeće već donijelo konačnu odluku u vezi s "obimom" mogućnosti optuženog da plati branioca.²⁶ Prema tome, budući da je Predsjednik ovlašten za preispitivanje, Vijeće može da interveniše tek nakon što je predsjednik preispitao pitanje, ukoliko ono utiče na pravo optuženog na pravično suđenje.²⁷ Međutim, prema riječima sekretara, prestanak dodjele pravne pomoći ne utiče na pravo optuženog na pravično suđenje zato što ništa ne sprečava optuženog da zadrži svoj tim odbrane.²⁸ Prema tome, sekretar tvrdi da Vijeće treba odbaciti Zahtjev i poništiti svoj Nalog za odlaganje izvršenja.²⁹

11. U slučaju da Vijeće zaključi da je nadležno za preispitivanje Pobjijane odluke, sekretar tvrdi da ono trebalo odbiti Zahtjev zbog sljedećih razloga: (i) prestanak pružanja pravne pomoći nije diskreciona odluka, (ii) Pobjijana odluka bila je u skladu sa standardom utvrđenim u jurisprudenciji, i (iii) Pobjijana odluka donesena je u interesu pravde.³⁰ U prilog svom stavu, sekretar tvrdi da se na osnovu člana 21(4)(d) Statuta Međunarodnog suda, kao i člana 6(C) Uputstva, od njega traži da prekine sa pružanjem pravne pomoći optuženom nakon što se utvrdi da optuženi raspolaže dovoljnim sredstvima da podmiri preostale troškove svoje odbrane.³¹ Nadalje, sekretar tvrdi da je prestanak pružanja pravne pomoći proceduralno pravičan budući da je optuženi bio obaviješten o posljedicama odlaganja prije njegovog prvog zahtjeva za odlaganje iz oktobra 2012., i da je, prema tome, imao dovoljno vremena da se adekvatno pripremi.³²

12. Sekretar takođe tvrdi da je prilikom donošenja Pobjijane odluke razmotrio cijeli i samo relevantni materijal budući da je odlaganje doprinosa optuženog uticalo na mogućnost sekretara da povрати novac koji je optuženi dugovao, pa je prema tome riječ o relevantnom aspektu.³³ Nadalje, Žalbena vijeće je već utvrdilo da optuženom nije nanesena šteta time što je sekretar navodno odlagao donošenje Odluke o sredstvima.³⁴ Sekretar takođe napominje da implicitna

²⁴ Odgovor, par. 2.

²⁵ Odgovor, par. 17-18.

²⁶ Prema riječima sekretara, pravo pitanje ovdje je to da li Međunarodni sud može da dodijeli pravnu pomoć optuženom koji raspolaže dovoljnim sredstvima da podmiri preostale troškove odbrane. Odgovor, par. 19, fusnote 25 i 27.

²⁷ Odgovor, par. 15.

²⁸ Odgovor, par. 16.

²⁹ Odgovor, par. 20.

³⁰ Odgovor, par. 21.

³¹ Odgovor, par. 5, 24-25.

³² Odgovor, par. 26.

³³ Sekretarijat takođe negira da je kaznio optuženog zbog odlaganja i objašnjava da se optuženog samo podsjetilo da je sadašnja situacija bila predvidiva posljedica njegovih djela. Odgovor, par. 28.

³⁴ Odgovor, par. 29.

prijetnja optuženog da će odbiti da plaća doprinos svom timu odbrane ne opravdava rasipanje daljnjih javnih sredstava u okviru standarda "interesa pravde".³⁵

13. Naposljetku, sekretar tvrdi da je postupio razumno kada je postupio u skladu s važećim pravilima Međunarodnog suda i napominje da smjernice Sekretarijata traže da se doprinos optuženog oduzme od troškova prepretnesne i pretnesne faze zato što su eventualni žalbeni postupak, odnosno mogućnost da do njega dođe, spekulativni.³⁶ Nadalje, čak ako je Vijeće smatralo da je razumno da rasporedi doprinos optuženog dalje, u "teoretsku u žalbenu fazu", procijenjena dodijeljena sredstva za odbranu u žalbenom postupku, zajedno sa preostalim dodijeljenim sredstvima za prvostepeni postupak, još uvijek iznose manje nego što optuženi treba da doprinese.³⁷

III. Mjerodavno pravo

14. Član 31 Uputstva pod naslovom "rješavanje sporova u vezi s isplatom troškova" nalaže sljedeće:

- (A) Ukoliko dođe do spora u vezi s naknadom ili isplatom troškova i ukoliko se radi o iznosu manjem od 1.000 eura, oštećena strana može zatražiti od šefa Službe za pravnu pomoć i pitanja pritvora pri Sekretarijatu da ispita i riješi spor.
- (B) Ukoliko dođe do spora u vezi s naknadom ili isplatom troškova i ukoliko se radi o iznosu od 1.000 eura do 4.999 eura, oštećena strana može zatražiti od sekretara Suda da ispita stvar. Sekretar Suda će lično riješiti spor ili će ovlastiti zamjenika sekretara Suda da to učini u njegovo ime. Prije donošenja odluke, sekretar Suda ili zamjenik sekretara Suda će pozvati oštećenu stranu i respondenta da iznesu svoju argumentaciju i mogu se po potrebi konsultovati s predsjednikom Suda. Odluka sekretara Suda ili zamjenika sekretara Suda biće konačna i obavezujuća za strane. Postupak ispitivanja predviđen u ovom članu primjenjuje se i u slučajevima u kojima oštećena strana pokaže da su pojedinačni zahtjevi koji uključuju iznose manje od 1.000 eura obuhvaćeni istim sporom budući da se odnose na isti ili sličan predmet.
- (C) Ukoliko se spor odnosi na iznos veći od 4.999 eura, oštećena strana može podnijeti zahtjev za preispitivanje sekretaru Suda, koji će stvar proslijediti predsjedniku Suda radi donošenja odluke. Prije nego što predsjednik Suda donese odluku, zatražiće od oštećene strane i respondenta da iznesu argumentaciju. Odluka predsjednika Suda je konačna i obavezujuća za strane.
- (D) Zahtjevi za preispitivanje odluka sekretara Suda u vezi s obimom u kom neki optuženi može platiti branioca podnose se sudskom vijeću koje rješava u predmetu u skladu s članom 13(B).

15. Član 13(B) Uputstva nalaže:

(B) Optuženi kojem je odbijen zahtjev za dodjelu branioca po službenoj dužnosti ili za kojeg se utvrdi da ima dovoljno sredstava da plati branioca može u roku od petnaest dana od prijema obavijesti o tome podneskom zatražiti od vijeća pred kojim treba da se pojavi da odmah preispita odluku sekretara Suda. Vijeće može:

---

³⁵ Odgovor, par. 31.

³⁶ Odgovor, par. 32-33.

³⁷ Odgovor, par. 34.

- (i) potvrditi odluku sekretara Suda, ili
- (ii) poništiti odluku sekretara Suda i donijeti odluku da se dodijeli branilac po službenoj dužnosti; ili
- (iii) naložiti sekretaru Suda da preispita u kojoj mjeri optuženi može platiti branioca.

IV. Diskusija

16. Prije nego što Vijeće počne s preispitivanjem Pobjijane odluke, mora da utvrdi da li predsjednik ima nadležnost za to. Vijeće ne smatra da "način" na koji optuženi mora plaćati doprinos koji duguje potpada pod uobičajeno značenje "obima" u kojem je optuženi u mogućnosti da plati svoj tim odbrane.³⁸ "Obim u kojem je optuženi u mogućnosti da plati branioca" odnosi se jednostavno na utvrđivanje da li optuženi može da plati svog branioca i, ako može, na iznos kojim bi trebao da doprinese troškovima svoje odbrane. Jedino to treba iznijeti pred Vijeće koje rješava u predmetu i time će se Vijeće baviti u skladu s članom 13(B) Uputstva. Član 31(D) Uputstva naprosto podsjeća relevantne strane da svaki spor u vezi s doprinosom optuženog, odnosno u vezi s iznosom tog doprinosa, treba da se vodi u skladu s članom 13(B). Kao što je sekretar s pravom istaknuo, optuženi je već iskoristio svoja prava slijedeći proceduru preispitivanja navedenu u članu 13(B), a Žalbeno vijeće je definitivno odredilo obim njegovog doprinosa.

17. Prema gledištu Vijeća, ovaj spor odnosi se na odluku Sekretara da prestane s isplaćivanjem pravne pomoći optuženom tokom preostalog perioda suđenja, u skladu s Odlukom o sredstvima, koju je potvrdilo ovo Pretresno vijeće, i kasnije Žalbeno vijeće. Budući da je iznos koji je Sekretar obustavio viši od 60.000 eura,³⁹ pitanje je pravilno formulisano kao spor u vezi s plaćanjem iznosa višim od 4.999 eura. Kao takva ona se tačno uklapa u odredbe pravila 31(C) Uputstva, što zapravo znači da predsjednik ima nadležnost da preispita Pobjijanu odluku. Prema tome, suprotno tvrdnji optuženog, Vijeće ne može da preispituje Pobjijanu odluku.

18. Imajući u vidu gorenavedeni zaključak, Vijeće neće razmatrati konkretne argumente koji se odnose na preispitivanje Pobjijane odluke. Međutim, Vijeće podsjeća da je izdalo Nalog za odlaganje izvršenja Pobjijane odluke dok pitanja pokrenuta Zahtjevom i Podneskom, uključujući i pitanje nadležnosti, ne budu riješena. Nakon što je sada zaključilo da nije nadležno da se bavi ovim sporom, Vijeće će takođe ukinuti Nalog za odlaganje. Međutim, Vijeće smatra da Sekretar treba da prosljedi to pitanje predsjedniku, u skladu s postupkom opisanim u članu 31(C)

---

³⁸ V. Podnesak, par. 13.

³⁹ V. Zahtjev, Dodatak B, fusnota 9.

Uputstva.⁴⁰ Budući da je ovo pitanje hitno, Vijeće podstiče sekretara da to učini što prije moguće.

V. Dispozitiv

19. Shodno tome, Vijeće na osnovu pravila 54 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda i Pravilniku o postupku i dokazima i članu 31(C) Uputstva, ovim **ODBIJA** Zathtjev i **UKIDA** Nalog za odlaganje.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 5. septembra 2014.
u Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

---

⁴⁰ V. predsjednikova Odluka po žalbi na odluku OLAD-a u vezi s dodatnim sredstvima za pretpretresni postupak, 17. decembar 2009., par. 19.